

Ökoiskolai nevelési-oktatási program

1. Bevezető

1.1. Pedagógiai koncepciónk- jövőképünk

Jelen ökoiskolai nevelési-oktatási program bevezetésével a fenntarthatóságot szem előtt tartva rövid távú célunk a Zöldiskola cím megszerzése, későbbiekben ezen terület továbbfejlesztése. Fő célunk a fenntarthatóság pedagógiájának „egész iskolás” megközelítése, vagyis az iskola egészére vonatkozó környezettudatos szemlélet, tevékenység, értékrend kialakítása, alkalmazása.

A nevelési-oktatási program megvalósításával olyan intézménnyé kívánunk válni, amely a sokoldalú kompetenciafejlesztést szolgálja, személyiségre hat, attitűdöt formál, tevékenységekre épít, elfogadó-befogadó, mely igazi közösségként képes döntéseket hozni, aktívan cselekedni, helyi környezetükre hatni, a helyi környezet problémáira reagálni, abból kiinduló tevékenységeket kínálni a tanulás folyamatában.

1.2. Környezeti nevelés és fenntarthatóság

*„A környezeti nevelés egy folyamat, amelyben olyan világnemzedék nevelkedik fel, amely ismeri legtágabb környezetét is, törődik azzal, valamint annak problémáival. Ismeretekkel, készségekkel, attitűdökkel, motivációval és elkötelezettséggel rendelkezik, hogy egyénileg és közösségben dolgozzon a jelenlegi problémák megoldásain és az újabbak megelőzésén”*¹

Intézményünkben a környezeti nevelés cél- és feladatrendszerét pedagógiai programunk részletesen taglalja. (Környezeti nevelés a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskolában című fejezet)

A fenntarthatóság- mint tágabb fogalom- olyan gondolkodásmód kialakítását igényli a környezeti nevelés minden szereplőjétől — a társadalom minden tagjától —, amely képes a világ kihívásait rendszerben szemlélni, azokra választ adni, mivel a globális válságok csak együtt kezelhetők.

A jelenlegi gondokat — a szegénységet, a munkanélküliséget, a kirekesztést, a diszkriminációt, a természeti erőforrások apadását, a természet sokféleségének pusztulását, az egészség romlását — meg kell oldani mind a jelen, mind a jövő nemzedékek érdekében.

A környezeti nevelés tartalma a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Pedagógiai munkánk során is gondot kell tehát fordítanunk arra, hogy diákjaink a mindennapi életvitelükben képesek legyenek a természeti, társadalmi, gazdasági konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti etikáját,

¹ Tbiliszi záródokumentum: <http://www.gdrc.org/uem/ee/tbilisi.html>

társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értékrendszerét, együttműködési képességeit, demokratikus jogainak gyakorlását, aktív állampolgárságát.

A fenntarthatóság pedagógia alkalmazásával a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszünk, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

Ennek megvalósítása rendszerszemléletű megközelítést, új tanítási-tanulási stratégiát igényel intézményünk dolgozóitól, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni különbségeket, esélyt teremt minden gyermek számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátítására.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek (pl. a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a természettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés legfontosabb alapelvei a fenntarthatósággal, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak.

2. Alapelvek

2.1. Pedagógiai alapelveink

Az Ökoiskolai nevelési-oktatási programunk az iskolai folyamatokkal összhangban feltárja a meglévő jó gyakorlatokat, lehetőséget teremtünk azok átadására, támogatjuk az új gyakorlatok létrejöttét, miközben az iskolai élet valamennyi szereplőjét bevonjuk az ökoiskolai munkába, a tanulók komplex kompetenciafejlesztését célzó tevékenységekkel. Igyekszünk biztosítani a legmodernebb pedagógiai elvárásoknak megfelelő tartalmi, módszertani háttér megteremtését, illetve a megvalósulást segítő változatos, használható, beépíthető tevékenységformákat.

- A konstruktivista szemléletmód, a konstruktivista didaktika (pl. felfedeztető tanulás) és a differenciálás pedagógiájának hangsúlyozása.
- Az iskolavezetés, a teljes pedagógus közösség és az iskola környezetében levő kulcsszereplők (pl. szülők), tanulók bevonása a megvalósítás folyamatába.
- Belső motiváció (pedagógusok, intézményvezetők, gyerekek, szülők, az iskola egyéb szereplői) elősegítése, támogatása.
- Iskolaközösségek, pedagógusok aktív szerepvállalásának, együttműködésének ösztönzése.
- Hálózati tanulás feltételeinek megteremtése, segítése: más tanulószervezetekkel való együttműködés. (Zöldiskola hálózat)

- A módszerek a kommunikáció és az együttműködés összehangolása.
- Annak megteremtése, hogy a csoportos problémamegoldás hangsúlyossá váljon a tanulás folyamatában.
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele. Alsó tagozat: mese, játék, mozgás. Felső tagozat: gyűjtés, vizsgálódás, versenyszellem esetleg önállóság, valós problémák feltárása, igazságkeresés.
- Egyéni tanulási módok, utak, stílusok figyelembe vétele, az egyedi tanuláshoz szükséges sokszínű módszerkínálat.

2.2. Ökoiskola alapelvei

Legfontosabb alapelvként a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartjuk szem előtt.

2.2.1. Pedagógiai munka

a) „Egész iskolás” megközelítés

Nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén (pl. iskola működtetése, gyerekek étkeztetése, táborok szervezése).

b) Komplex tanulási formák

Az komplex, valós élethez közel álló szituációkat részesítjük előnybe az előre megtervezett, irányított, tanulási formákkal szemben.

c) Tantárgyköziség

A pedagógiai gyakorlatunkban az egyes fenntarthatósági témakörök feldolgozásakor a tantárgyak felől a tantárgyközi feldolgozás felé fordulunk.

d) Aktív tudásszerzés

A passzív szabály- és tudáselsajátítás helyett az aktív, cselekvés közben történő tudásszerzésre helyezük a hangsúlyt.

e) Módszertani sokszínűség

Törekszünk arra, hogy iskolánkat a módszertani sokszínűség jellemezze. A különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásakor figyelembe vesszük az eltérő tanulási szükségleteket, stílusokat, az együttműködést támogató technikákat. Az aktív, problémaközpontú, felfedező tanulás, az „out-door learning” hangsúlyos szerepet kell, hogy kapjon. A fenntarthatóságra nevelés során a projektmódszert is alkalmazzuk.

f) Témakörök sokszínűsége

A tanítás napi gyakorlatában megjelennek a hétköznapi tevékenységek, a mindennapi jelenségek megfigyelése és elemzése is.

Az iskolában fenntarthatósággal kapcsolatos témanapokat, témaheteket is szervezünk.

g) Pedagógus személyisége

Az iskolában dolgozó pedagógusok megfelelő kompetenciákkal rendelkeznek a környezeti nevelés terén.

h) Helyi környezet

Az intézmény épít a lakóhely természeti, épített környezeti és közösségi értékeire (pl. hagyományörzés, kultúra).

Az iskola hosszútávú célja, hogy iránymutató tevékenységet folytasson a fenntarthatóság terén a helyi közösség számára.

i) Emberi kapcsolatok

Az iskola pedagógiai gyakorlatában alkalmazkodik a különböző társadalmi csoportokból érkező tanulók kulturális értékrendszeréhez, épít a hozott értékekre.

2.2.2. Az intézmény működése

a) Nyitott iskola

Törekszünk arra, hogy az iskolánk külső kapcsolatai a későbbiekben is a kölcsönösség elve alapján alakuljanak, az iskola nem csak befogadója, hanem aktív alakítója, kezdeményezője kíván lenni az ilyen jellegű kapcsolatoknak.

b) Energiatakarékosság

Lehetőségeinkhez képest alakítjuk ki, hogy az iskola épülete, infrastruktúrája és az iskolai működése energiatakarékos módon történjen.

c) Hulladék-megelőzés

Az iskolánk a hulladékkezelés során a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, ezzel csökkentve a keletkező hulladék mennyiségét.

d) Inspiratív tanulótér

Az iskola külső-belső környezetét esztétikusan, az igényeknek, s a funkcióknak megfelelően, az iskolapolgárok (az iskolában dolgozók és tanulók) közösen alakítják.

2.2.3. Emberi kapcsolatok, kommunikáció

a) Kommunikáció

A kizárólag felülről lefele irányuló (tanártól diákig áramló) kommunikáció helyett a pedagógusok figyelembe veszik a gyerekek iskolával, tanítással kapcsolatos ötleteit, véleményeit. (Igény- és elégedettségmérés)

b) Emberi kapcsolatok ápolása

Az iskolapolgárok különös hangsúlyt fektetnek az emberi kapcsolatok minőségének megőrzésére, javítására, a harmonikus belső egyensúly megteremtésére, a kapcsolati háló működésére. (Iskolaújság, iskolarádió)

c) Csapatmunka

Az egész iskolát átfogó ökoiskolai programunk csak csapatmunkában valósulhat meg. Az iskola életében emiatt gyakran alkalmazzuk az együttműködést ösztönző technikákat. (Diákközgyűlés)

d) Helyi közösség

A helyi környezeti értékek és problémák témakörei részét képezik az iskola pedagógiai munkájának, bekerültek a helyi pedagógiai programba. (Környezeti nevelési program)

Az iskola együttműködik a helyi civil szervezetekkel. (Alapítványok, IKSZT)

e) Demokratikus döntéshozatal

A társas élet szabályai nem előre meghatározottak, hanem az iskolapolgárok felelős részvételével, tárgyalások, fórumok során alakítjuk ki azokat. (Szakmai munkaközösségek, szülői szervezet, DÖK)

3. A nevelési-oktatási program alkalmazásának feltételei

3.1.A nevelési-oktatási program célcsoportjai

A nevelési-oktatási program alkalmazása során fontosnak tartjuk, hogy az iskola minden érintettje azonosulni tudjon a célokkal. Törekednünk kell arra, hogy minél szélesebb körben vonjuk be a helyi környezet szereplőit a pedagógiai munkánkba.

A programunk megvalósítását segítő iskolai és iskolán kívüli kapcsolatok:

- iskolavezetők,
- pedagógusok (tanítók, tanárok, humán-reál szakosok egyaránt),
- iskolában dolgozó egyéb szereplők (pl. pedagógiai asszisztens, rendszergazda, iskolapszichológus, technikai munkatárs),
- szülők,
- fenntartó tankerület
- helyi önkormányzat

Későbbiekben: (középtávú cél)

- a fejlesztésben résztvevő iskolák pedagógusainak hálózata,
- szakmai szervezetek, szakmai- és fejlesztő műhelyek, hálózatok,
- együttműködő partnerek (pl. nemzeti parkok, további szakmai civil szervezetek)

3.2.A nevelési-oktatási program megvalósításának helye

Intézményünk életének egészére, s mindennapjaira vonatkozik a fenntarthatóság értékrendje, szemlélete, így a céljaink és feladataink megvalósítása – bár elsősorban tanórán kívüli foglalkozásokhoz kapcsolódnak –tanórán vagy tanórán kívül, az iskola szervezeti modelljétől függetlenül valósítjuk meg. Ebben segítséget nyújt számunkra az iskolavezetés támogató, tanulószervezetére jellemző innováció, a folyamatos fejlődés iránti belső motiváció.

A környezeti nevelés színtereit, módszereit, eszközeit intézményünk pedagógiai programjában – Környezeti nevelés a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskolában című fejezetében – rögzítettük.

4. Sikerkritériumok

A program alkalmazása során elérni kívánt sikerkritériumaink:

A diákok

- környezettudatosan viselkednek az iskolában és az iskolán kívül is.
- képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák komplex értelmezésére.
- rendelkeznek a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezettel kapcsolatos környezettudatos állampolgári magatartáshoz szükséges értékekkel, magatartásmintákkal, életviteli szokásokkal és ismeretekkel.
- emberi kapcsolataira jellemző a tolerancia, az empátia és a másság elfogadása.
- osztálytermen és tanórán kívül is foglalkoznak a fenntarthatósággal.
- értéknek tekintik a biológiai, a társadalmi és a kulturális sokféleséget.
- nem csak a környezeti problémákkal vannak tisztában, hanem ismerik a lehetséges megoldási módokat is.
- ismerik közvetlen környezetük környezeti problémáit és értékeit.
- képesek az élő természet tanulmányozására, annak károsítása nélkül.
- képesek együttműködési és konfliktuskezelési technikák alkalmazására.
- képesek a fenntarthatósággal kapcsolatos közös tevékenységeket együttműködve megvalósítani.
- részt vesznek projektekből.
- aktívan részt vesznek az iskolában a fenntarthatósággal kapcsolatos témnapokon, témaheteken.
- részt vesznek a fenntarthatósággal kapcsolatos helyi és országos akciókban.

Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

Jegyzőkönyvkivonat

tanévnyitó értekezlet

Tárgy: Pedagógiai program kiegészítése az ökoiskolai nevelési-oktatási programmal

Bartháné Kunráth Ágnes elmondja, hogy intézményünk tavasszal szeretne pályázni a Zöldiskola cím elnyerésére. Ennek egyik feltétele, hogy az alapidokumentumokban is megjelenjen a nevelőtestület elhivatottsága a fenntarthatóságra nevelés terén. Az elmúlt tanévben lett átdolgozva a Környezeti nevelési programunk. Éppen ezért az ökoiskolai nevelési program egy külön melléklete lenne a pedagógiai programnak, melynek tervezetét minden kolléga emailen keresztül megkapott tanulmányozás céljából. Kéri a nevelőtestület tagjainak hozzászólását, esetleges kiegészítését.

Mivel hozzászólás nem érkezett, az ökológiai nevelési program elfogadását szavazásra bocsátja.

Szavazás eredménye

Igen: 32 fő

Nem: -

Tartózkodás: -

Bartháné Kunráth Ágnes köszönetet mond, majd tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az intézmény pedagógiai programja a 2021. szeptember 1-jétől kiegészül az ökológiai nevelési-oktatási programmal.

.....
Bartháné Kunráth Ágnes
jegyzőkönyvvezető

.....
Kollós György
hitelesítő

P.H.

.....
hitelesítő

Mezőkeresztes, 2021. szeptember 3.

Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola

3441 Mezőkeresztes Összekötő u. 28

Telefon: 06-49-530-008, Fax: 06-49-530-009

Email: suli.keresztes@gmail.com

Jelenléti ív

Pedagógiai program kiegészítése
az ökoiskolai nevelési programmal

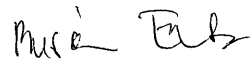
2021.09.03.

	Név	
1.	Antal Endre	<i>Antal Endre</i>
2.	Bakai Béláné	<i>Bakai Béláné</i>
3.	Barócsi-Bozsik Katalin	<i>Barócsi-Bozsik Katalin</i>
4.	Bartháné Kunráth Ágnes	<i>Bartháné Kunráth Ágnes</i>
5.	Bezsák Eszter	<i>Bezsák Eszter</i>
6.	Bodzán László	<i>Bodzán László</i>
7.	Bognár István	<i>Bognár István</i>
8.	Farkas Lászlóné	<i>Farkas Lászlóné</i>
9.	Fejesné Golyha Julianna	<i>Fejesné Golyha Julianna</i>
10.	Gallik Gábor András	<i>Gallik Gábor András</i>
11.	Gáspár Szilvia	<i>Gáspár Szilvia</i>
12.	Hajnal-Farkas Zsófia	<i>Hajnal-Farkas Zsófia</i>
13.	Hollóné Nyeste Mária	<i>Hollóné Nyeste Mária</i>
14.	Komáromi-Kiss Cintia	<i>Komáromi-Kiss Cintia</i>
15.	Kovácsné Mihály Andrea	<i>Kovácsné Mihály Andrea</i>
16.	Molnár Mónika	<i>Molnár Mónika</i>
17.	Lipcsei Ildikó	<i>Lipcsei Ildikó</i>
18.	Okosné Mihály Gabriella	<i>Okosné Mihály Gabriella</i>
19.	Papp Péter	<i>Papp Péter</i>
20.	Pető Istvánné	<i>Pető Istvánné</i>
21.	Podraczki-Király Boglárka	<i>Podraczki-Király Boglárka</i>
22.	Stenger Károly	<i>Stenger Károly</i>
23.	Taizs Emese	<i>Taizs Emese</i>
24.	Tarné Batta Zsuzsanna	<i>Tarné Batta Zsuzsanna</i>
25.	Tiszolczki László	<i>Tiszolczki László</i>
26.	Tóth István	<i>Tóth István</i>
27.	Tóth Melinda	
28.	Vaszilkó Katalin	<i>Vaszilkó Katalin</i>
29.	Vaszilkóné Bóta Ilona	<i>Vaszilkóné Bóta Ilona</i>
30.	Víg Henrietta	<i>Víg Henrietta</i>
31.	Zaja Tamás	<i>Zaja Tamás</i>
32.	Zeleiné Ágoston Ildikó	<i>Zeleiné Ágoston Ildikó</i>

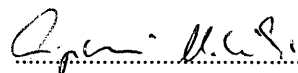
Záradékok

A pedagógiai program kiegészítését az intézmény nevelőtestülete 2021. év ...09..... hó 03. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Mezőkeresztes, 2021. ...09..... hó ...03..... nap

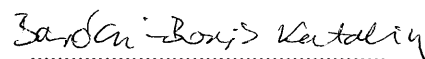
.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai program kiegészítését az intézmény diákönkormányzata 2021. év09..... hó ...06. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

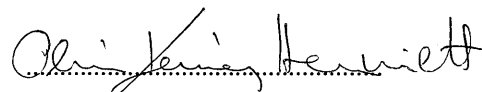
Kelt: Mezőkeresztes, 2021. év09..... hónap 06. nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai program kiegészítését a szülői szervezet (közösség) 2021. év09..... hó07. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program kiegészítése során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

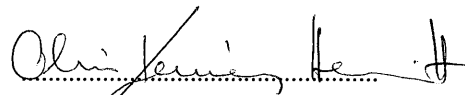
Kelt: Mezőkeresztes, 2021. év09..... hónap 07. nap

.....
szülői szervezet képviselője

A pedagógiai program kiegészítését az intézményi tanács 2021. év09..... hó 06. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program kiegészítése során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

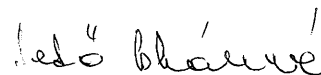
Kelt: Mezőkeresztes, 2021. év09..... hónap 06. nap

.....
intézményi tanács képviselője

A kiegészített pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Mezőkeresztes, 2021. ...09..... hó 04. nap

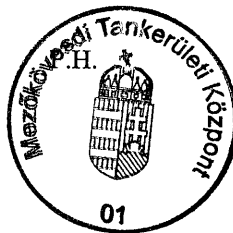

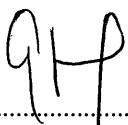
.....
intézményvezető

Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Aláírással tanúsítom, mint a Fenntartó döntésre jogosult vezetője, a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola kiegészített pedagógiai programjával egyetértek, az abban foglaltakat jóváhagyom.

Kelt: Mezőkövesd, 2021 év⁰⁹..... hónap⁰⁹... nap

.....
fenntartó képviselője